

עין משפט ונר מצוה

לֹא א מ״י פ״ג מהל' שחיטה הל' כח סגמ עשין סג טו"ע יו"ד ס' לג סעי' ט:
לר ב מ״י שס פ"ה הל'נ' טו"ע יו"ד ס' לג סעיף ג:
לח ג מ״י שס פ"ה הל'ה סגמ שס טו"ע יו"ד ס' כ סעי' ב:
לו ד ע"ש כג"ה:

שיטה מקובצת

א כל שחוחכו וכוין ר' יונה א"ר זרוא כבלעתא:
ב ואינה אסורה עד שיאדים בשר כנגד החלל:
ג אבל גבי דרוסה כיון דמקומו מאדים אפי' שחט בו יש היכר במשהו. והכי נמי הוה מצי למימר נפקא מינה לדרוסה דהא דרוסה ודאית נמי בדקוק לה בהארמה כדלקמן אלא אשמתי' דחוששין לספק דרוסה. כן נמצא בס"י וכן כתב הרשב"א וז"ל בשם רש"י ז"ל: **ו** משהי חלוצות שאם אבל כוית מחאת מהן ואינו יודע דלשה זו בחוקת היתר לשוק עומדת ולא תאסרנה מספק אלמא השתא דמת בעלה מוקמינן לה בחוקת מה שהיתה **ז** צחי בעלה קודם שזרק גט לערוה והכא נמי כי נשחטה נעמידנה בחוקת מה שהיתה קודם בחוקת שזרק דלשה דדרוסה שכחא והא דלמרינן לקמן (דף גג.) גבי ארי שנכנס לזין אחד מהם כיון דליכא למימר הכי ואיכא למימר הכי אוקי תורא אחזיקה רב לטעמיה דלמר אין חוששין לספק דרוסה אצל למי' חוששין לא מוקמינן ליה אחזיקה התם נמי דמי לתלות יומר דדרוסת ארי כמו צספק דרוסה בעלמא: **זאנני** התם דאיתחזוק **איסורא**. ונחמיהם אחת ספק של חלצ ספק של שומן ואע"י דלא איתחזוק איסורא לא איתחזוק נמי היתרא אצל הכא מעיקרא היתה בחוקת כשרה: **בשמואלא דאמר לאו מקום שחיטה הוא. ואפי' למאן דמכשיר צפ"ק** (לעיל יט.) הגרים שליש ושחט שני שליש שאני דלגה רובא: **אי בשמואלא הא אמר ברובו. אע"ג דשמואל פוסל צפ"ק** (לעיל כ.) הגרים שליש ושחט שני שליש גבי כל הכשר שחיטה כנגדו צעורף כשר למליקה הכא צעי למימר דרצא לא פסיל מהאי טעמא אלא משום חומרי דרצ וחומרי דשמואל: **ז"ר שא"ם דמי תורא למריה.** ואע"ג דטעה דדבר משנה **ו** הוא **ז** לא עצדינן כתרי חומרי דסתרי אדהדי צידים האכילו ללנציס: ורבי

רבינו גרשום

לספק דרוסה כלומר דרוסה כמין טיפה של דם והוושט אדום ולא מינכרא דם של דרוסה: ולא היא רבה לחרודי לאביי כי כלומר רבה לא בדקיה מבחזין אלא כשביל אביי אם אמר לו שום דבר: ישב לה קוץ בושט. כלומר נעץ לה קוץ בושט כשרה אין חוששין שמא הבריא כלומר שמא נקב לשון וברא אותם בחיבתום: אלמא קסבר עולא אין חוששין לספק דרוסה. שהבא מילק בספק דרוסה: אלא התם הילכתא גמירי לה מוסטה מה סוטה רשות היחיד וכו': וקאמר נמצא איתמר כלומר לא איתמר ישב לה קוץ בושט אלא נמצאת בושט ולא נעץ בו: כל שחוחכו ומרחיב והו תורבין הושט כר' קרוב לבית הבליעה: והא שמואל ברובו נקאמר. כלומר וזה לא היה ברובו דלא הוה בתורבין הושט אלא התחלה דשחיטה וזהו משהו. תורא בין לרב בין לשמואל מישרא שרי. כלומר לרב שרי אע"ג דאמר רב תורבין הושט שניקב במשהו ליבדירו מי ששוחט בתורבין הושט לאו חשבו נקב דהוה מקום שחיטה קאמר ולשמואל דאמר לאו מקום שחיטה הוה סבר דאין הבהמה פסולה עד שניקב ברובו והא לאו ברובו הוא ולא הוה בתורבין הושט אלא אחתלאת דשחיטה. וזילו ואמרו לבריה דרב יוסף בר חמא כו' וזהו רבא:

מג:

ההיא ספק דרוסה. פירש צקונטרס צצהמה נמי איכא תקנתא דצשלמא גבי נקב איכא למימר דלמא צמקוס נקב שחט אצל גבי דרוסה כיון דמקומה מאדים אפי' שחט צה יש היכר צמשהו ולפי מה שפירשתי צפ"צ (לעיל דף כח.) גבי צר אווחא דקאמר נשחטיה

לספק דרוסה ההיא ספק דרוסה דאתאי לקמיה דרבה הוה קא בדיק ליה רבה לוושט מאבראי אמר ליה אביי והא מר הוא דאמר וושט אין לו בדיקה אלא מבפנים אפכיה רבה ובדיקה ואישתכח עליה תרי קורטי דמא וטרפה ^(ד) ורבה נמי לחדודי לאביי הוא דבעי אמר עולא ישב לו קוץ בושט אין חוששין שמא ^(ה) הבריא (דרם חתיכות בסכין טמאה סימן) ולעולא מ"ש מספק דרוסה קסבר עולא ^(ו) אין חוששין לספק דרוסה ומאי שנא משתי חתיכות אחת של חלב ואחת של שומן התם איתחזוק איסורא ^(ז) ומאי שנא מהשוחט בסכין ונמצא פגומה התם איתיליד לה ריעותא בסכין ומאי שנא מספק טומאה ברשות היחיד דספקו טמא וליטעמך נידמיה לַספק טומאה ברשות הרבים דספקו טהור אלא התם הלכתא גמירי לה מסוטה יתיב ההוא מרבנן קמיה דרב כהנא ויתיב וקאמר "נמצאת אתמר אבל ישב חיישין אמר להו רב כהנא לא תציתו ליה ישב איתמר אבל נמצאת לא איצטרך ליה לעולא דכולהו ^(ח) חייו ברייתא קוצי אכלן איתמר תורבין הושט רב אמר בַבמשהו ושמואל אמר ברובו רב אמר ברובו לאו מקום שחיטה הוא הי ניהו תורבין הושט אמר מרי בר מר עוקבא אמר שמואל כל שחוחכו ומרחיב זה הוא תורבין הושט חוחכו ועומד במקומו זהו וושט עצמו אמר להו רב פפי מר לא אמר הכי ומנו רב ביבי בר אביי אלא יכל שחוחכו ועומד במקומו זה תורבין הושט אלא איזהו וושט עצמו כל שחוחכו וכוין ^(ט) ויונה אמר זירא מבלעתא ועדיף מחיטתא ההוא תורא דהוה לבני רב עוקבא דאתחיל ביה שחיטה בתורבין הושט וגמר בושט אמר רבא רמינא עליה חומרי דרב וחומרי דשמואל וטריפנא ליה חומרי דרב דאמר רב במשהו והאמר רב מקום שחיטה הוא כשמואל דאמר לאו מקום שחיטה הוא אי שמואל האמר ברובו כרב דאמר במשהו איגלגל מילתא מטאי לקמיה דר' אבא אמר להו תורא בין לרב בין לשמואל שרי זילו אמרו ליה לבריה דרב יוסף בר חמא דלשלים דמי תורא למריה אמר מר בריה דרבינא מותבינא תיובתא כלפי סנאיה דרבא **"לעולם הלכתא כדברי ב"ה והרוצה לעשות כדברי בית שמאי עושה כדברי בית הלל עושה מקולי בית שמאי ומקולי ב"ה רשע מחומרי**

אלו טרפות פרק שלישי חולין

לספק דרוסה. כגון הנך דליכא למיחש להו דללקמן [ג:] איהו קשתיק ואינהו קא מקרקרן ואמרינן לקמן (דף גג:) דרוסה שאמרו לריכה צדיקה ואינה אסורה עד שיאדיםֿ כנגד החלל וצסימנים עד שיאדימו הסימנים עצמן ולא שניקב אלא שהאדם מאדים הסימן ומחלחל ויורד לחללו וצושט אינו ניכר האדמימות אלא מצפנים שהעור לבן: **ההיא ספק דרוסה וכו'.** אם עוף היה צודק הקנה תחלה כדלמרינן צפרק שני (לעיל כח.) ושחט הקנה והכשירו ואח"כ צדק הושט ואם צהמה היא נמי אית צה תקנתא דצשלמא גבי נקב איכא למימר דילמא צמקוס נקב שחט אצל גבי דרוסה כיון דמקומו מאדים אפילו שחט צו יש היכר צמשהו: **קורטי דמא.** שחילחל האדם ונכנס: **חדודי לאביי.** כדי שישאל: **ישב לו קוץ.** כגון שאכל קוץ ונמחצ לתוך הושט ואינו נראה נקוצתו מנחזן וקורט דם אין צה צפנים: **אין חוששין.** שמא נקב היה והצריא והוה קרום שעלה ממחת מכה צושט ואינו קרום. ואני שמעתי והצריא לשון ניקב כמו וצרא אותם צחרצותם (יחזקאל גג):

מאי שנא מספק דרוסה. דמשום דעל אריא צייניהו אמרינן שמא דרס ומצרינן ליה צדיקה והכא לא אפשר למיצדקה דנקב משהו צעור חיזון של וושט לא מינכר: **קסבר אין חוששין לספק דרוסה.** דפלוגתא דרב ושמואל היא צפרקין (דף גג.) **משהי חסיקות.** שאם אכל זַאחת מהן ואינו יודע אַמו היא דמציא אשם תלוי על הספק: **הכא לא איסתוק איסורא.** **ט**שישיבת קוץ צלא נקיבה אין כלום: **השוחט צסכין.** צדוקה דלא איתחזק איסורא קודם שחיטה: **איטיליד ריעותא.** ואי לא איתחזוק צרשא הא איטיליד לצוקף. אתחזוק שיץ למימר צמידי דמעיקרא איטיליד שיץ למימר צמידי דלצקוף: **ה"ג אלא הסם הילכסא גמירי לה מסוטה.** צין לעצין טומאה וצין לעצין טהרה ואין טעם צדצר ולא גמרינן מינה דהכי גמירי לה מסוטה צמסכת סוטה (דף כח:) וצפ"ק דגדה (דף ג.) דמה סוטה סמירתה צרשות היחיד ואסורה מספק אף ספק טומאה צרה"י ספקו טמא: **נמלאס איסמר.** צלא תחציה: **חיישין.** שמא צ' העורות ניקבו והצריא החיזון: **צרייתא.** הרעותא צאפר וציערים: **סורצן הוושט.** מקום צצוקו צלחי: **צמשהו.** אם ניקב שס: **מקום השחיטה הוא.** ואם שחט שס כשרה הלכך דינו כושט וכי גמירי הגרמה צקנה הוא דגמירי אצל צושט לא שייכא הגרמה: **ומרחיב.** נפתח פי הנקב כמין פי אמתחת. והאי מרחיב לא אחזק קאי אלא אעוגל פי חלל הושט: **חוסכו ועומד צמקומו.** שהושט כך הוא וכשחותכין אותו אינו מרחיב ואצל לצד הראש הוא מתקשהֿ

דדיי"ש צלע"ז: **ו**כוין. **ר**טיי"ט ונכפל פי הנקב צצד חללו ונסתם עוגל פי החלל: **מר לא אמר הכי.** רבי אינו אומר כן: **מצלעתא.** מקום צית הצליעה קרוי תורצן סמוך לראש הנקב מאד: **פחוס משערסא.** מאורך שעורה: **דאחטיל ציה שחיטה.** משהו: **דאמר צמשהו.** והאי לאו מקום שחיטה הוא: **כשמואל.** והוי **ז**נקב: **צין לצד וצין לשמואל מישרא שרי.** לרב מקום שחיטה הוא ושחיטה מעלייתא היא ולשמואל דלמר נקב הוא דלמר' נקוצתו צריצו: **רצא צריה דרב צר יוסף** **ט** צר חייא הוא והוא רצא דכולי גמרא צר פלוגתיה דצחי: **דמי סורא למריה.** שצבר האכילו ללנציס דאילו הוה קמן הוה דער ציה ומישתרי צאכילה דקיי"ל (בסנהדרין דף ג.) טעה צדצר משנה חורתי והא דרב משנה מפורשת היא דלא עצדינן כתרי חומרי: **כלפי סנאיה דרבא.** לישנא מעליא משום צצעי לאומצוי והכסיל צחושך הולך [קלהל צ]: מחומרי

מסורת הש"ס

א (בבכות לג: וש"נ), **ב** (פי ילא לחון כדמתרגס חוץ צרה עירך ערך בר ד'), **ג** [לקמן גג:] **ד** (לעיל י.), **ה** [לקמן מז: ע"ש צפרש"י ועוד לקמן נח:] **ו** לפי פירש"י משמע שם חכם אצל עיין צבי"י ס' כ שהציא פוסקים שקאי על יונה ממש ועי' רש"ל **ז** עירובין **ו**: **ח** (י) [מסופתא סוכה ר"ה יד: (מסופתא סוכה פ"ב ה"ד ומספתא עדיות פ"ב ה"ג ותוספתא יצמות סופ"א,) **ט**] [עין רש"י,] **ט** [צ"ל אחר ד"ה מר,] **י** [צ"ל האמר,] **כ** [צ"ל בר חמא ועיין לקמן עו. וצירובין ד. וצגריס נה. ותמלא כי רצא צו של רב יוסף בר חמא הוה ועד דרב יוסף סמס ממכר ככל הש"ס היינו בר יוסף בר חמא עי' לעיל יח:], **ט** [ד"ה אמתא,] **ט** [מ"ל דלא,]

הגהות הב"ח

א (ה) הטם איסתוק איסורא הכא לא אחזוק איסורא ומאי שנא:

צעי רש"י

רדריש ריידר"ש.

קשה. נקשה.

רטיי"ט ריטריי"ט.

מחורץ. מפורץ.

מוסף רש"י

לחדודי לאביי. שיציב לו מה שהסיב (בבכות גג.) אין חוששין שמא הבריא. שמא ניקב הושט, הוולג ואין הנקב נראה (הפרדט עמי קלט.) מהשושט בסכין ונמצאת פגומה. ויודע הוא שששחט צדק קודם שחיטה ויתמה יפה, אצל לא צדק אחר שחיטה מיד (לעיל י.) חייו ברייתא. רועת צאפר, ואמרי לה צרייתא צריאות ושמתט (קסון מז.) מקולי ב"ש ומקולי ב"ה רשע. צעריצין **(י)** מפרש לה צמחוקת אחת שש מקום שטעין צה דצרי צ"ה להקל, ויש מקום שטעין צה דצרי צ"ש להקל, כגון כמה חסרון בשדירה שלא טעמא צאהל צ"ש אומרים צ' חוליות וצ"ה צמחירין צה שמקלין לעצין טומאה למר שכיין שספרה חוליא אחת אינה טעמאה, והאזון צו קולי צ"ש וקולי צ"ה רשע, שהרי צצריו סומרין זה את זה כדי להקל, והאזון צחומרי שניהם כסיל צחשך הולך הוא, שאני יודע להבחין על מי לסמוך, אצל צבי' וחלו צו, אין כאן לא משום רשע ולא משום סבלות, דס"ל צהא כצ"ש וצהא ככ"ה (ר"ה יח.)